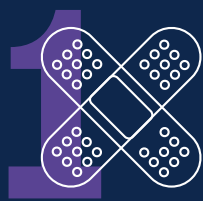

הרפורמה ברישוי עסקים

לכח

מדינת ישראל
משרד הפנים

מפרטים אחדים
פרסום להערות הציבור
יולי 2016

משרד הפנים

פריט

7.5 – מים – נופש, מכון כושר.

למעט אלה:

א. מכון כושר המוחזק ומופעל בידי אגודת ספורט, ארגון ספורט, התאחדות או איגוד, כהגדרתם בחוק הספורט, התשמ"ח-1988, המשמש את ספורטאיהם בלבד;

ב. מכון כושר המוחזק ומופעל בידי מוסד חינוך לרבות מוסד להשכלה גבוהה, המשמש את התלמידים מן המניין הרשומים במוסד בלבד;

ג. מכון כושר המצוי במתחם בית משותף, כהגדרתו בסעיף 52 לחוק המקרקעין, התשכ"ט-1969, או במקום עבודה, שבו מספר העובדים בבניין או במתחם אינו עולה על 1,000, ובלבד שאינו פתוח לציבור הרחב ומשמש את דיירי הבית המשותף או עובדי המקום בלבד

משרד הפנים

תוכן עניינים

3.....	מבנה הפורמט החדש ותכונותיו	
3.....	פרק א' - הגדרות כלליות	
3.....	פרק ב' - הבהרות רוחביות	
4.....	פרק ג' - כבאות והצלה	
4.....	הוראות חוק הנוגעות לעניין	1.
4.....	הגדרות	2.
6.....	תנאים מוקדמים	3.
7.....	רישום ודיווח	4.
7.....	כללי	5.
7.....	דרכי גישה	6.
8.....	הפרדות ועמידות אש	7.
8.....	ידית בהלה	8.
8.....	דרכי מוצא	9.
9.....	שילוט	10.
9.....	תאורת חרום	11.
9.....	אספקת מים (כולל ברזי כיבוי)	12.
10.....	ציוד כיבוי	13.
10.....	מערכת מתזים	14.
11.....	מערכת גילוי אש ועשן	15.
11.....	מערכת חשמל	16.
12.....	מערכת שליטה בעשן	17.
12.....	מערכת מיזוג אוויר	18.
12.....	מערכת למסירת הודעות (כריזת חירום)	19.
12.....	לוח פיקוד כבאים	20.
13.....	סקר בטיחות	21.
13.....	גנרטור חירום	22.
14.....	מערכת גז	23.
14.....	משטר הפעלות מערכות בטיחות אש - אינטגרציה	24.
14.....	מיתקן פוטר-וולטאי	25.
14.....	אישורים	26.
16.....	נספחים	27.

משרד הפנים

מבנה הפורמט החדש ותכונותיו

[לחצו כאן](#) לקבלת מידע אודות מבנה הפורמט החדש.

פרק א' - הגדרות כלליות

[לחצו כאן](#) למעבר לפרק ההגדרות הכלליות.

יודגש כי, יש לקרוא פרק זה בעיון רב טרם קריאת המפרט, וכי הוא חלק בלתי נפרד מתוכן המפרט האחיד ותוכנו מחייב כתוכן המפרט האחיד.

פרק ב' – הבהרות רוחביות

[לחצו כאן](#) למעבר לפרק ההברות הרוחביות.

יודגש כי, יש לקרוא פרק זה בעיון רב טרם קריאת המפרט, וכי הוא חלק בלתי נפרד מתוכן המפרט האחיד ותוכנו מחייב כתוכן המפרט האחיד.

משרד הפנים

פרק ג' - כבאות והצלה

1. הוראות חוק הנוגעות לעניין

- 1.1 חוק הרשות הארצית לכבאות והצלה, התשע"ב-2012 ;
1.2 חלק ג' - בטיחות אש בבניינים לתוספת השנייה לתקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר, תנאים ואגרות), התש"ל-1970.

2. הגדרות

- 2.1 **אגף אש**
חלק מבניין המופרד מחלקי הבניין האחרים באמצעות אלמנטים עמידים אש כמפורט בתקנות התכנון והבניה ;
- 2.2 **אמצעי בטיחות אש והצלה**
אמצעים המותקנים בנכסים, דרך קבע או באופן ארעי, ומיועדים, בין השאר, לכל אחד מאלה:
2.2.1 מניעת דליקות והתפשטותן ;
2.2.2 כיבוי דליקות, צמצום נזקיהן והקלת פעולות לכיבוי דליקות ;
2.2.3 מילוט וחילוץ לכודים והקלת פעולות למילוטם ולחילוצם ;
2.2.4 הצלת חיי אדם ורכוש ;
2.2.5 דרכי התקשרות ;
2.2.6 כל צורך הנדרש לביצוע פעולות כיבוי והצלה.
- 2.3 **גורם מוסמך**
אחד מאלה:
2.3.1 מעבדה שהוסמכה על ידי הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, לפי חוק הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, תשנ"ז-1997, בתחומים ובסוגי בדיקות שלגביהם נדרש האישור ;
2.3.2 מי שיש לו תו תקן לתחזוקת מערכת בתחום שלגביו נדרש האישור.
- 2.4 **גישה למוצא בטוח (Exit Access)**
חלק מדרך מוצא, לרבות פרוזדורים ומעברים, שתחילתו בכל נקודה שהיא בעסק וסופו בכניסה למוצא בטוח או מחוץ לעסק או בדלת יציאה חיצונית ;
- 2.5 **"גפ"מ"**
גז פחממני מעובה כמשמעותו בתקן ישראלי ת"י 158 מתקנים לגזים פחמימניים מעובים (גפ"מ) ;
- 2.6 **דלת אש**
כמשמעותה בתקן ישראלי ת"י 1212 דלתות אש : עמידות-אש ;
- 2.7 **דרך מוצא (Means of Egress)**

משרד הפנים

נתיב **יציאה** מעסק, הפנוי ממכשולים והכולל אחד או יותר ממרכיבים אלה:

2.7.1 גישה למוצא בטוח ;

2.7.2 יציאה ;

2.7.3 מוצא בטוח ;

2.8 הנדסאי

הנדסאי רשום, כמשמעותו בחוק ההנדסאים והטכנאים המוסמכים, התשע"ג-2012, אשר עוסק בתחום ובסוג בדיקות שלגביהם נדרש האישור ;

2.9 חומר לא דליק

כמשמעותו **בתקן ישראלי** ת"י 755 סיווג בשרפה של מוצרי בנייה ואלמנטי בניין - שיטות בדיקה וסיווג לפי תוצאות הבדיקה ;

2.10 חומר ציפוי וגימור

חומר המשמש לציפוי, כיסוי או חיפוי, לרבות: טפטים, ציפוי עץ, שטחים, פרקט, תקרות עץ, בד, או PVC ;

2.11 חוק הרשות הארצית לכבאות והצלה

חוק הרשות הארצית לכבאות והצלה, תשע"ב-2012 ;

2.12 חוק התקנים

חוק התקנים, התשי"ג-1953 ;

2.13 חיבור כבאים להסנקת מים, חיבור כבאים (Fire Department Connection)

חיבור צינור מים בקוטר 3" או 4", הכולל שסתום על חוזר, חיבור מהיר מדגם שטורץ, מכסה ושרשרת ;

2.14 ידית בהלה

דלת בעלת מנגנון בהלה המקיים את הדרישות המנויות בפרט 3.2.1.21 (ב) לתוספת השנייה לתקנות התכנון והבניה ;

2.15 יציאה (Exit Discharge)

חלק **מדדך מוצא** שתחילתו בסופה של **גישה למוצא בטוח** או בסופו של **מוצא בטוח** וסיומו ברחוב, בין במישרין ובין דרך שטח פתוח ;

2.16 מהנדס

מהנדס רשום, כמשמעותו בחוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח-1958, אשר עוסק בתחום ובסוג בדיקות שלגביהם נדרש האישור ;

2.17 מוצא בטוח (Exit)

חלק **מדדך מוצא**, המופרד משאר חלקי העסק על ידי אלמנטים עמידי אש ודלתות אש והמוביל אל **היציאה** או אל מחוץ לעסק ;

2.18 נותן אישור

לעניין פרק זה, עובד רשות הכבאות וההצלה, שהוסמך לכך על-ידי השר לביטחון פנים ;

משרד הפנים

- 2.19 ציוד כיבוי**
ציוד, מתקנים וחומרים המשמשים לכיבוי דליקות ומניעתן ;
- 2.20 רשות הכבאות והצלה**
הרשות הארצית לכבאות והצלה שהוקמה בחוק הרשות הארצית לכבאות והצלה, התשע"ב-2012 ;
- 2.21 תעודת בדיקה**
תעודת בדיקה בדבר התאמה לתקן שניתנה לפי סעיף 12 **לחוק התקנים** ;
- 2.22 תפוסה**
מספר בני האדם שעל פיו מחושבים המספר והרוחב של דרכי המוצא. **התפוסה** תחושב לפי תקנות התכנון והבניה ;
- 2.23 תקן ישראלי (ת"י)**
תקן ישראלי רשמי או **תקן ישראלי** כמשמעותו **בחוק התקנים** ;
- 2.24 תקנות התכנון והבניה**
תקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר, תנאים ואגרות), התש"ל-1970 ;

3. תנאים מוקדמים

- 3.1 לבקשת רישיון עסק או להיתר זמני (להלן – בקשה) יצורפו המסמכים המנויים להלן :**
- 3.1.1** אפיון רשת המים המזינה את העסק, לפי הטופס שבנספח 1, "בדיקת אופיין רשת מים למבנה" על פי **הוראת נציב 529** -לאחר שנחתם על-ידי אחד מאלה :
- 3.1.1.1 מהנדס** ;
- 3.1.1.2 הנדסאי** ;
- 3.1.1.3 גורם מוסמך** ;
- 3.1.2** נספח תיאור אמצעים לבטיחות אש, כאמור בתקנה 11א לתקנות התכנון והבניה. דרישה זו לא תחול על עסק ששטחו הכולל הוא עד 100 מ"ר, ולא תחולנה על עסק שמיועד להכיל עד 50 איש.
- 3.1.3** ניתן להגיש העתק מנספח תיאור אמצעים לבטיחות אש שצורפה לבקשה להיתר בניה, ובלבד שיצורפו אליו כל אלה :
- 3.1.3.1** העתק מהיתר הבניה ;
- 3.1.3.2** הצהרה בחתימת ידו של המבקש, לפיה לא נעשה שינוי פנימי או שינוי בשימוש של הבניין המשמש את העסק, כולו או מקצתו, מיום הכנת הנספח האמור ;
- 3.2** הדרישות הקבועות בסעיף 3.1 לא תחולנה על עסק ששטחו הכולל הוא עד 100 מ"ר, ולא תחולנה על עסק שמיועד להכיל עד 50 איש.

משרד הפנים

4. רישום ודיווח

- 4.1** בעל העסק יודיע לנותן האישור על כוונה לניתוק יזום של מערכות כיבוי אש על ידו וזאת לכל הפחות שבעה ימים לפני היום בו מתוכנן הניתוק; לעניין סעיף זה, "מערכת כיבוי אש" - אחת מהמערכות הבאות, במידה שמתקיימת לגביה חובת התקנה על-פי דין: גלאים, מתיזים, גנרטור, מערכת על-לחץ ושחרור עשן.
- 4.2** בעל העסק יודיע לנותן האישור באופן מיידי בכל פעם שאחת ממערכות כיבוי אש חדלה מלפעול;

5. כללי

- 5.1** בעל העסק יפעיל את העסק תוך נקיטה והתקנת **אמצעי בטיחות אש והצלה** ההולמים את היקף הפעילות בעסק, רמת הסיכון הנובעת מאופי הפעילות בעסק, ממספר השוהים בו, ממיקומו, שטחו ולפי כל דין.
- 5.2** אין בדרישות המופיעות במפרט זה כדי לגרוע מהדרישות הקבועות על פי כל דין, לרבות דיני התכנון והבנייה.
- 5.3** מבלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף 5.1 אין בהוראות מפרט זה כדי לגרוע מהדרישות הקבועות **בתקנות התכנון והבנייה**, לצורך קבלת היתר בנייה, כפי שחלו במועד בו הוגשה הבקשה להיתר בנייה, ובכל מקום בו ישנה התייחסות במפרט לדרישות הנוגעות לבטיחות אש בעסק, הן יבואו בנוסף לדרישות תקנות אלו.
- 5.4** הפניות במפרט **לתקן ישראלי** מחייבות כי תתקיים התאמה מלאה בין מבנה העסק, תכולתו **אמצעי בטיחות אש והצלה** בו, לבין דרישות הקבועות בתקן; ובעל העסק, או מי מטעמו שמונה לעסוק בתחום זה, מחויב להכיר את דרישות התקן ולוודא כי תתקיים התאמה מלאה של העסק כנדרש.
- 5.5** הדרישות המופיעות במפרט יקוימו לכל אורך תקופת פעילותו של העסק, ובעל העסק אחראי לכך שלא יתבצעו כל שינויים שהם בעסק העומדים בסתירה להוראות המפרט ולתנאי הרישיון.
- 5.6** תחזוקת **אמצעי בטיחות אש והצלה** :
- 5.6.1** **אמצעי בטיחות אש והצלה** יימצאו במצב תקין בכל עת, ובעל רישיון העסק יוודא את ביצוען של הבדיקות, הטיפולים וכל פעולה אחרת הנדרשת לצורך כך (להלן – תחזוקת אמצעי כיבוי אש והצלה).
- 5.6.2** תחזוקת אמצעי כיבוי אש והצלה תתבצע לפי הוראות התקן הישראלי התקף והוראות היצרן, ואם ניתנו הוראות נוספות ע"י נותן האישור – בהתאם להוראות אלו.

6. דרכי גישה

6.1 בעל העסק יבטיח את קיומן של דרכי גישה לעסק לצורך פעילות כיבוי והצלה.

7. הפרדות ועמידות אש

7.1 בעסק תהיה הפרדת אש ועשן בין שטח המשמש לאחסנה לבין שאר חלקי העסק, וכן בין העסק לשאר חלקי הבניין האחרים. ההפרדה האמורה תבוצע באמצעות:

7.1.1 קירות בעלי עמידות אש למשך שעתיים לפחות. הקיר יהיה בנוי מלבנים או מבלוקים או מבטון.

7.1.2 פתחי כניסה או **יציאה** בין השטח המשמש לאחסנה לבין שאר חלקי העסק, וכן בין העסק לשאר חלקי הבניין האחרים יסגרו על-ידי דלת או חלון בעלי עמידות אש שמשכה 30 דקות לפחות וכשל תחילי ויציבות שמשכו 90 דקות לפחות ושעומדים **בתקן ישראלי** ת"י 1212 דלתות-אש: עמידות-אש.

7.2 חומרי הציפוי והגימור שבהם ייעשה שימוש במבנה או במבנים, לרבות מבנים יבילים המשמשים את העסק יעמדו **בתקן ישראלי** ת"י 921 השימוש בחומרי בניה לפי תגובותיהם בשריפה. בדיקת אי דליקות וסיווג של החומרים תיערך בהתאם **לתקן ישראלי** ת"י 755 סיווג בשרפה של מוצרי בנייה ואלמנטי בניין - שיטות בדיקה וסיווג לפי תוצאות הבדיקה. לעניין סעיף זה – שימוש בחומרי ציפוי וגימור כולל הן שימוש הן פנימי והן שימוש חיצוני.

8. ידית בהלה

8.1 בדלת המשמשת ל**יציאה** מחלק מהעסק או מקומה בעסק המיועדים להכיל למעלה מ-100 איש תותקן **ידית בהלה**.

9. דרכי מוצא

9.1 **פתחי יציאה**:

9.1.1 בעסק המיועד להכיל עד 50 איש, יהיה פתח **יציאה** אחד ברוחב של 0.9 מטר נטו, לפחות;

9.1.2 בעסק המיועד להכיל למעלה מ-50 איש אך לא יותר מ-500 איש יהיו לפחות שני פתחי **יציאה** וכיוון הפתיחה של הדלת יהיה כלפי כיוון המילוט;

9.1.3 בעסק המיועד להכיל למעלה מ-500 איש אך לא יותר מ-1,000 איש יהיו לפחות 3 פתחים וכיוון הפתיחה של הדלת יהיה כלפי כיוון המילוט;

9.1.4 בעסק המיועד להכיל עד 100 איש רוחב פתח **היציאה** לא יפחת מ-0.90 מטר נטו;

9.1.5 בעסק המיועד להכיל מעל 100 איש רוחב פתח **היציאה** לא יפחת מ-1.10 מטר נטו;

9.2 דרכי המוצא, לרבות פתחי **היציאה** יהיו פנויים מכל מכשול בכל עת.

9.3 הותקן מנעול על דלת בדרך המוצא, יהיה ניתן לפתוח את הדלת מכיוון המילוט בלא מפתח נשלף.

משרד הפנים

10. שילוט

- 10.1** בדרכי המוצא בעסק יותקן שילוט וסימון, כמפורט בסימן י"ח לפרק ב' לתוספת השנייה לתקנות התכנון והבניה.
- 10.2** בעסק יותקנו שלטים פולטי אור כמפורט מטה:
- 10.2.1** "חשמל, לא לכבות במים" – על גבי לוחות חשמל;
- 10.2.2** 10.2.2 "מפסק זרם ראשי" – בסמוך למפסק במקום בולט ונגיש;
- 10.2.3** 10.2.3 "עמדת כיבוי אש";
- 10.2.4** 10.2.4 "ברזי שריפה" – בסמוך לברז;
- 10.2.5** 10.2.5 "ברזי הסקה לעמדות" – בסמוך לברז;
- 10.2.6** 10.2.6 "דלת אש, החזק סגורה" – על גבי הדלת בכל מקום בו נדרשת **דלת אש**;
- 10.2.7** 10.2.7 "חדר שירות" (בהתאם לשימוש החדר הסקה/דוודים/מיזוג/אשפה וכו');
- 10.2.8** 10.2.8 מספר לזיהוי קומה יותקן בחדר המדרגות בסמוך לדלת משני צידיה ומול המעלית כל קומה;
- 10.3** הכיתוב יהיה על השלט בגוון אדום על רקע לבן, גובה כתיב האותיות יהיה 3 ס"מ לפחות, עוביין 7 מ"מ לפחות, השלט ימוקם בסמוך למתקן בגובה 1.5 מ' לפחות מגובה הרצפה.
- 10.4** חומרים מסוכנים, במכון כושר בו יש בריכת שחייה, ישולטו ויסומנו, כנדרש בהיתר הרעלים של הבריכה

11. תאורת חרום

- 11.1** בעסק תותקן תאורת חירום שתתחיל לפעול ותאיר את נתיב המילוט במקרה של כשל בהספקת החשמל או נפילה במתח החשמל.
- 11.2** תאורת החירום תותקן מעל פתחי העסק ובמעברים המשרתים יותר מ-6 אנשים או שאורכם עולה על 15 מטרים, בפרוזדורים ובחדרי מדרגות, לאורך דרך המוצא ולאורך מעברי מילוט, כולל מעברי מילוט אחוריים, בשטח העסק.
- 11.3** תאורת החירום תתבסס על גופי תאורה עצמאיים הניזונים מסוללות נטענות או מערכת מרכזית לגיבוי חשמלי מבוקרת טעינה, הכוללת מצבר נטען. גופי תאורת חרום יהיו מוזנים משני מעגלי הזנה נפרדים המוזנים ממערכות נפרדות.
- 11.4** 11.4 גופי תאורת החירום יתאימו לתקן **ישראלי** ת"י 20, חלק 2.22 מנורות: דרישות מיוחדות-מנורות לתאורת חירום.

12. אספקת מים (כולל ברזי כיבוי)

- 12.1** 12.1 בעל העסק ינקוט בכל האמצעים הדרושים על מנת שאספקת המים תהא בכמות ובלחץ הדרושים לשם פעולתו התקינה של כלל ציוד הכיבוי שיש להתקינו בעסק.

- 12.2** בעסק ששטחו הכולל עד 800 מ"ר, יותקן ברזי כיבוי חיצוני בקוטר של 3" בהתאם לתקן **ישראל** ת"י 448 הידרנט לכיבוי אש חלק 1 וחלק 3, במרחק שלא יעלה על 80 מטרים מהעסק.
- 12.3** בעסק ששטחו הכולל מעל 800 מ"ר, יותקנו ברזי כיבוי חיצוניים בקוטר של 3" על זקף בקוטר של 4" בהתאם לתקן **ישראל** ת"י 448 הידרנט לכיבוי אש חלק 1 וחלק 3, בפריסה הבאה: ברזי כיבוי בסמוך לכניסה הראשית לעסק וברזי כיבוי נוספים בהיקף העסק, כאשר המרחק בין 2 ברזים סמוכים לא יעלה על 80 מטר.
- 12.4** בעסק בעל 3 קומות ומעלה, יותקן חיבור הסנקת מים לברזי הכיבוי המתוקנים בעסק. ברזי ההסנקה יוצב מחוץ לעסק במרחק שלא יעלה על 6 מטרים מקצה העסק.

13. ציוד כיבוי

- 13.1** בעסק ששטחו עד 120 מ"ר, יותקן גלגלון כיבוי אש עם זרנוק בקוטר 3/4", באורך שייתן מענה לכיסוי כל שטח העסק עם מזנק צמוד. תשתית הצינורות לגלגלון תהיה ממתכת; במידה וקיימת הפרדת אש ועשן בין חלקי העסק, יש להתקין ציוד כאמור בכל אחד מחלקיו.
- 13.2** בעסק ששטחו מעל 120 מ"ר יותקנו עמדות כיבוי אש הכוללות כל אחת:
- 13.2.1** ברזי כיבוי בקוטר 2";
 - 13.2.2** 2 זרנוקים בקוטר 2" באורך 15 מ' כל אחד;
 - 13.2.3** מזנק בקוטר 2";
 - 13.2.4** גלגלון עם צינור בקוטר 3/4" עם מזנק צמוד;
 - 13.2.5** מטפה אבקה במשקל של 6 ק"ג.
- הציוד יאוכסן בארון שמידותיו לכל הפחות: גובה 120 ס"מ, רוחב 80 ס"מ, ועומק 30 ס"מ.
על הארון ייכתב: "עמדת כיבוי אש".
- 13.3** תשתית הצינורות לברזים הרשומים לעיל תהיה מתכת.
- 13.4** בעסק יוצבו מטפי כיבוי מסוג אבקה יבשה בגודל של 6 ק"ג. מספר המטפים יתאים לתקן **ישראל** ת"י 129, חלק 2 מטפים מיטלטלים: התאמה, התקנה וסימון. בדיקת המטפים ותחזוקתם תעשה לפי האמור בתקן **ישראל** ת"י 129, חלק 1 מטפים מיטלטלים: תחזוקה.
- 13.5** עמדות כיבוי האש יותקנו בסמוך לפתחי היציאה ובמקומות נוספים כך שיתנו מענה לכיסוי כל שטח העסק.
- 13.6** ציוד הכיבוי יהיה נגיש וזמין ויוחזק במצב תקין, בכל עת.

14. מערכת מתזים

- 14.1** במקומות המפורטים להלן תותקן מערכת כיבוי אש אוטומטית במים על פי תקן הישראלי ת"י 1596 מערכות מתזים: התקנה (להלן – מערכת מתזים):
- 14.1.1** בעסק ששטחו הכולל מעל 500 מ"ר תותקן;

משרד הפנים

- 14.1.2** במבנה בעל עמידות אש שאינה עולה על 60 דקות לפי **תקן ישראלי** ת"י 931 עמידות אש של אלמנטי בניין ;
- 14.2** מערכת המתזים תתוכנן ותותקן לפי האמור **בתקן ישראלי** ת"י 1596 מערכות מתזים : התקנה.
- 14.3** ככל שאין הפרדות אש בין יעודים או שימושים, תתוכנן ותותקן בחלקים אלה מערכת בהתאם לרמת הסיכון המחמירה ביותר.
- 14.4** מערכת המתזים תתאים בכל עת לסיווג המבנה, ייעודו, מיקומו, לשטחו, השימוש בו ודרגת סיכון האש של חלקיו (כגון : אזור אחסנה, אזור משרדים, אזור מכירות וכו').
- 14.5** יש לקבל אישור בכתב על התאמת תכניות מערכת המתזים והצהרת **מהנדס**, כי מתקיימות דרישות **תקן ישראלי** ת"י 1596. העתק **מתעודת בדיקה** והצהרת **מהנדס** כמשמעותו בתקן האמור, יוגשו לנותן האישור.
- 14.6** מערכת המתזים תתוחזק במצב תקין, בכל עת.
- 14.7** בדיקת מערכת המתזים תעשה על פי **תקן ישראלי** ת"י 1928 מערכות לכיבוי אש במים : בקרה, בדיקה ותחזוקה. העתק מתעודת הבדיקה בצירוף מפרט הבדיקה יוגש לנותן האישור.

15. מערכת גילוי אש ועשן

- 15.1** במקומות המפורטים להלן תותקן מערכת גילוי אש ועשן על פי **תקן ישראלי** ת"י 1220, חלק 3 מערכות גילוי אש : הוראות התקנה ודרישות כלליות במקרים ובמקומות הבאים :
- 15.1.1** בעסק ששטחו הכולל מעל 250 ועד 500 מ"ר ;
- 15.1.2** בעסק ששטחו הכולל מעל 700 מ"ר ;
- 15.1.3** במבנה יביל שעמידות האש שלו מעל 60 דקות לפי **תקן ישראלי** ת"י 931 עמידות אש של אלמנטי בניין.
- 15.2** המערכת תהיה פרוסה בכל חלקי העסק.
- 15.3** מערכת גילוי אש ועשן תתוחזק במצב תקין, בכל עת.
- 15.4** בדיקת מערכת גילוי האש והעשן תעשה על פי **תקן ישראלי** ת"י 1220 חלק 11 מערכות גילוי אש : תחזוקה. העתק מתעודת הבדיקה, שתערך לפי נוסח נספח ג' לתקן הנ"ל, יוגש לנותן האישור.

16. מערכת חשמל

- 16.1** בלוחות חשמל הממוקמים בעסק יותקנו המערכות הבאות :
- 16.1.1** לוח חשמל בעל זרם של 63 אמפר - ככל שנדרש להתקין בעסק מערכת גילוי אש ועשן, יותקן גלאי עשן בלוח החשמל.
- 16.1.2** לוח חשמל בעל זרם של 80 אמפר - ככל שנדרש להתקין בעסק מערכת גילוי אש ועשן, יותקן גלאי עשן בלוח החשמל ומערכת ניתוק לוח חשמל ממקור ההזנה.

- 16.1.3** לוח חשמל בעל זרם של 100 אמפר ומעלה - תותקן מערכת גילוי אש או עשן הכוללת גלאים, מערכת כיבוי אוטומטית יבשה ומערכת ניתוק לוח חשמל ממקור ההזנה.
- 16.1.4** על אף האמור בסעיף 16.1.3, אין חובה להתקין מערכת כיבוי אוטומטית בלוח חשמל בעל זרם של 100 אמפר ומעלה המקיים את כל הדרישות הבאות:
- 16.1.4.1** עומד **בתקן ישראלי** ת"י 61439;
- 16.1.4.2** מותקן בו גלאי עשן;
- 16.1.4.3** מותקן בו מערכת ניתוק לוח חשמל ממקור הזנה;
- 16.1.4.4** נמצא באזור כיסוי של מערכת כיבוי אוטומטית.
- 16.2** מערכת גילוי האש ו/או העשן המתקנת בלוח החשמל, תותקן על פי **תקן ישראלי** ת"י 1220, חלק 3 מערכות גילוי אש: הוראות התקנה ודרישות כלליות.
- 16.3** מערכת הכיבוי האוטומטית היבשה המותקנת בלוח החשמל, תותקן על פי **תקן ישראלי** ת"י 5210 מערכות לכיבוי-אש באירוסול או **תקן ישראלי** ת"י 1597 מערכות כיבוי אש אוטומטיות בגז כיבוי, בהתאם לסוג המערכת המותקנת.
- 16.4** במבנה ששטחו עולה על 500 מ"ר, יותקן מפסק חשמל חירום במקום בולט ונגיש אשר במקרה חירום ינתק את זרם החשמל לכל המבנה.
- 16.5** מערכת גילוי אש ועשן המותקנת בלוח החשמל, תתוחזק במצב תקין, בכל עת.
- 16.6** מתקני החשמל בעסק יבדקו באופן תקופתי בהתאם להנחית רשות הכבאות וההצלה "בדיקה תקופתית למתקני חשמל – עדכון" ועל פי כל דין.

17. מערכת שליטה בעשן

- 17.1** בעסק שתפוסתו מעל 200 איש יהיו סידורי שליטה בעשן בהתאם לקבוע בפרט 3.9.33.1 לתוספת השנייה לתקנות התכנון והבניה.
- 17.2** מערכת השליטה בעשן תתוחזק במצב תקין, בכל עת.

18. מערכת מיזוג אוויר

- 18.1** מערכת מיזוג האוויר המותקנת בעסק תענה לנדרש **בתקן ישראלי** ת"י 1001 בטיחות אש בבניינים.

19. מערכת למסירת הודעות (כריזת חירום)

- 19.1** בעסק ששטחו הכולל מעל 500 מ"ר תותקן מערכת מסירת הודעות (כריזת חירום) בהתאם לקבוע בפרט 3.9.32.3 לתוספת השנייה לתקנות התכנון והבניה.
- 19.2** מערכת מסירת ההודעות (כריזת חירום) תתוחזק במצב תקין, בכל עת.

20. לוח פיקוד כבאים

20.1 בעסק שנדרש על פי דין להתקין בו מערכות מתזים, גלאים וניהול עשן או מערכות נוספות שנקבעו לעניין זה על-ידי נותן האישור, יותקן לוח פיקוד כבאים הכולל, את הרכיבים או המערכות הבאות, ככל שהן קיימות או נדרשות על פי דין:

20.1.1 לוח בקרה ושליטה במערכות הגילוי והכיבוי האוטומטיות: מערכת הכיבוי האוטומטית תספק התרעה קולית על כל פגם במערכת הבקרה ותעמוד בדרישות תקן של האגודה הלאומית האמריקנית להגנה בפני אש NFPA72; רכיבים מבוקרים יכללו לפחות: ברז שליטה, הספקת חשמל או דלק למשאבת מים של מערכת המתזים, נתוני מצב פעולה של משאבת מים (דומסופועל); במאגר מים - גובה המים, טמפרטורה של המים, לחץ מים; במידה והותקנה מערכת מתזים יבשה – עמידה בלחץ אויר מינימלי, התראה קולית וויזואלית תתקבל ברכזת גילוי אש. במידה וקיימת עמדת בקרה מאוישת ההתראה תתקבל גם בעמדה זו;

20.1.2 עמדת הפעלת כריזת חירום ואזעקה;

20.1.3 טלפון כבאים;

20.1.4 לוח הפעלת מפוחים לשחרור עשן: מפסק תלת-מצבי להפעלת מערכות שליטה בעשן, מפסק תלת-מצבי לשליטה במערכת על לחץ, מפסק שליטה בפתחי שחרור עשן אוטומטיים;

20.1.5 לוח פיקוד לחשמל;

20.1.6 לוח פיקוד לגנרטור חירום אשר יכלול גם נוריות חווי המורות על מצב הגנרטור: מצב מפסק אוטו סגור, תקלה בגנרטור, מצב מד סולר, מצב כמות שמן, מצב טעינה מצבר הגנרטור;

20.1.7 לוח שליטה ובקרה על מעליות הבניין;

20.1.8 לוח פיקוד ושליטה על מערכת האינטרקום בין קומות המבנה;

20.1.9 תיק חירום של הבניין הכולל תכניות הבניין ותכנית בטיחות אש;

21. סקר בטיחות

21.1 עסק שתפוסתו גדולה מ-3000 איש יגיש סקר בטיחות בהתאם לקבוע בפרט 3.9.36.1 לתוספת השנייה לתקנות התכנון והבניה.

22. גנרטור חירום

22.1 בעסק אשר נדרש להתקין משאבות מים לכיבוי אש או מפוחי יניקת עשן לפי מפרט זה ועל פי כל דין, יותקן גנרטור אשר יהיה בכוחו לספק גם זרם חשמל בשעת חירום להפעלתם.

22.2 הגנרטור יותקן בהתאם לקבוע בפרט 3.7.4.1 (ב)-(ח) לתוספת השנייה לתקנות התכנון והבניה.

22.3 הגנרטור יתוחזק במצב תקין, בכל עת.

משרד הפנים

23. מערכת גז

- 23.1** מערכת הגז המשמשת את העסק תענה לנדרש **בתקן ישראלי** ת"י 158 מיתקנים לגזים פחמימניים מעובים, המסופקים בתוך מכלים מיטלטלים.
- 23.2** על כל המכשירים והאביזרים לצריכת גז המשמשים את העסק יותקנו התקנים להפסקת זרימת גז במקרה של דליפה כולל ניתוק מקורות אנרגיה.
- 23.3** צנרת ההזנה לכל צרכני הגז תהיה עשויה מצינור מתכתי מסוג פלב"מ גמיש ומחוזק ברשת פלב"מ.
- 23.4** מערכת הגז, המכשירים והאביזרים לצריכת גז והמנדפים הקיימים בעסק, יתוחזקו במצב תקין, בכל עת.

24. משטר הפעלות מערכות בטיחות אש - אינטגרציה

- 24.1** יש לבצע בדיקת משטר הפעלות ואינטגרציה בעסק בו נדרש להתקין שניים או יותר מאמצעי בטיחות האש וההצלה הבאים, ככל שקיימים:
- 24.1.1** מערכת גילוי אש ועשן;
 - 24.1.2** מערכת מתיזים אוטומטית;
 - 24.1.3** מערכת שליטה בעשן;
 - 24.1.4** גנרטור חירום;
 - 24.1.5** סגירת דלתות אוטומטית;
 - 24.1.6** מעליות;
 - 24.1.7** מערכת על לחץ;
 - 24.1.8** לוח פיקוד כבאים.
- 24.2** הבדיקה תעשה בהתאם להוראה מספר 536 משטר הפעלות מערכות בטיחות אש-אינטגרציה.
- 24.3** יש לקבל אישור בכתב של **גורם מוסמך** או **מהנדס** על התאמת המערכות לדרישות הוראה מספר 536 הנ"ל. העתק האישור יוגש לנותן האישור. כאשר קיימת מערכת שחרור עשן מאולצת יש לצרף לאישור גם טבלת משטר בדיקה.

25. מיתקן פוטו-וולטאי

- 25.1** נותן האישור יהיה רשאי לקבוע לבעל העסק הוראות בעניינים הנוגעים למערכת לייצור חשמל הממירה ישירות אנרגיה סולרית לאנרגיה חשמלית (מיתקן פוטו-וולטאי) המותקנת בשטח העסק, לרבות מיקום ואופן ההתקנה, סימון ושילוט, **אמצעי בטיחות אש והצלה** שיש להתקין במיתקן ובסביבתו והמצאת מסמכים ואישורים על עמידת המיתקן בדרישות כל דין.

26. אישורים

26.1 על פי דרישת נותן האישור, ימציא בעל העסק מסמכים ואישורים על תקינות ציוד הכיבוי, ובכלל זה:

26.1.1 אישור **גורם מוסמך**, כי חומרי הציפוי והגימור שבהם נעשה שימוש במבנה המשמש את העסק נבדקו ועומדים **בתקן ישראלי** ת"י 921 השימוש בחומרי בניה לפי תגובותיהם בשריפה.

26.1.2 אישור כי כל ציוד הכיבוי במים (עמדות כיבוי, גלגונים, ברזי כיבוי, זרנוקים, מזנקים) נבדק ונמצא תקין;

26.1.3 אישור כי מטפי הכיבוי הקיימים בעסק נבדקו בהתאם **לתקן ישראלי** ת"י 129, חלק 1 מטפים מיטלטלים: תחזוקה, ונמצאו תקינים. האישור יינתן על ידי אדם שהוסמך לכך על-ידי הרשות לכבאות והצלה;

26.1.4 אישור כי מערכת החשמל המותקנת במקום, נבדקה ונמצאה תקינה בהתאמה לחוק החשמל התשי"ד-1954 (להלן – חוק החשמל) ותקנותיו, כולל תאורות החירום המותקנות במקום. על האישור לכלול התייחסות למיקום ותקינות מפסק חשמל ראשי לשעת חירום וטבלה המפרטת את מיקום לוחות החשמל, מספרם ואת גודל האמפר של כל לוח. האישור יינתן על-ידי בעל רישיון לעבודות חשמל לפי חוק החשמל, אשר רשאי ליתן אישור כאמור, בהתאם לסוג רישיונו.

26.1.5 אישור על בדיקת התאמתה ותקינותה של מערכת הגז לדרישות **תקן ישראלי** ת"י 158, לרבות התייחסות לגלאי הגפ"מ. האישור יינתן על ידי בעל רישיון לעבודות גפ"מ לפי חוק הגז (בטיחות ורישוי), התשמ"ט-1988, אשר רשאי ליתן אישור כאמור, בהתאם לסוג רישיונו.

26.1.6 אישור **גורם מוסמך** המעיד על תקינות המערכת האוטומטית לגילוי אש. האישור יוגש על טופס לפי נספח ג' **לתקן ישראלי** ת"י 1220, חלק 11 ויכלול גם התייחסות לתקינות מערכת הגילוי, הכיבוי והניתוק האוטומטי בארונות החשמל, ככל שמערכות אלה מותקנות בעסק.

26.1.7 אישור **גורם מוסמך** המעיד שמערכת הכיבוי המתוקנת בארון החשמל נבדקה ונמצאה תקינה בהתאמה מלאה **לתקן ישראלי** ת"י 5210 מערכות לכיבוי-אש באירוסול או **תקן ישראלי** ת"י 1597 מערכות כיבוי אש אוטומטיות בגז כיבוי, בהתאם לסוג המערכת המותקנת.

26.1.8 אישור כי מערכת מסירת הודעות (כריזת חירום) נבדקה ונמצאה תקינה ועל כך שהמערכת כוללת ספק כוח עצמאי, נקי שליטה ורמקולים הנשמעים בכל שטחי העסק. האישור יינתן על-ידי בעל רישיון לעבודות חשמל לפי חוק החשמל, אשר רשאי ליתן אישור כאמור, בהתאם לסוג רישיונו.

משרד הפנים

- 26.1.9 אישור **גורם מוסמך**, כי המערכת האוטומטית לכיבוי אש (ספרינקלרים) נבדקה ונמצאה תקינה בהתאמה מלאה ל**תקן ישראלי** ת"י 1928. על האישור לכלול את מפרט הבדיקה.
- 26.1.10 אישור כי גנרטור החירום נבדק ונמצא תקין. האישור יינתן על-ידי בעל רישיון לעבודות חשמל לפי חוק החשמל, אשר רשאי ליתן אישור כאמור, בהתאם לסוג רישיונו.
- 26.1.11 אישור **גורם מוסמך**, כי מערכות בטיחות האש וההצלה תואמות את דרישות **הוראה מספר 536 משטר הפעלות מערכות בטיחות אש-אינטגרציה**. כאשר קיימת מערכת שחרור עשן מאולצת יצורף לאישור גם טבלת משטר בדיקה ופירוט סוג המערכת.
- 26.1.12 אישור **גורם מוסמך** או **מהנדס**, כי מערכת שחרור העשן נבדקה ונמצאה תקינה. באישור יפורט סוג המערכת שנבדקה.
- 26.1.13 אישור **גורם מוסמך**, כי מערכת מיזוג האוויר המותקנת בעסק נבדקה ונמצאה תקינה בהתאם לדרישות **תקן ישראלי** ת"י 1001 בטיחות אש בבניינים.
- 26.1.14 יש להגיש היתר רעלים מהמשרד להגנת הסביבה, הכולל את כול סוגי החומרים המסוכנים המאוחסנים במקום (במידה ונדרש).

27. נספחים

27.1 את פרסומי הרשות הארצית לכבאות והצלה ניתן למצוא ולהוריד באתר

www.102.gov.il

נספח 1

"בדיקת אופיין רשת מים למבנה" – סעיף 3.1.1

